

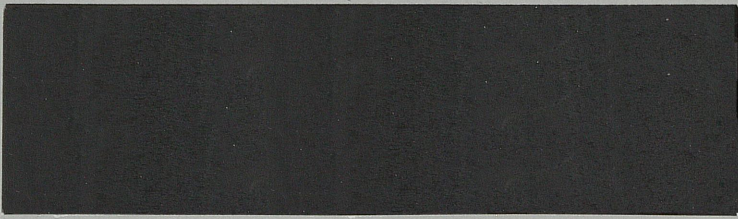

KVINNER

A D I

**KJEMPE
UTBRETT!**

PÅ MIDTSIDENE:
40—50 KVINNER!
MINST!

109161705

KVINNER

av Clare Boothe Luce

Oversettelse: Johan Borgen

Regi: Gene Nettles

Replikinstruktør: Johan Sverre

Scenograf: John-Kristian Alsaker

FØRSTE AKT

Første scene: Marys dagligstue

Nancy Blake	Elsa Lystad
Peggy Day	Janny Hoff Brekke
Sylvia Fowler	Karin Hox
Edith Potter	Helle Ottesen
Mary Haines	Inger Marie Andersen
Jane	Reidun Nortvedt

Andre scene: I Michaels frisørsalong, noen dager senere

Comtesse de Lage	Karin Simonnaes
Olga	Eva Bergh
En frisørdame	Mari Maurstad
En fotpleierske	Michelle Sveum
Euphie	Elin Osjord
Masken (Miriam Aarons)	Kari Onstad
Nancy, Mary	

Tredje scene: Marys påkledningsværelse

Miss Fordyce	Norma Balean
Mrs Morehead	Astrid Schwab
Lille Mary	Gisken Armand
Mary, Jane	

Fjerde scene: Prøverom i en kjoleforretning, to måneder senere

Crystal Allen	Juni Dahr
Prinsesse Tamara	Mari Maurstad
Miss Shapiro	Eva Bergh
Ekspeditrise 1	Randi Lindtner Næss
Ekspeditrise 2	Nina Harte
Ekspeditrise 3	Elin Osjord
En modell	Michelle Sveum
Sylvia, Mary	

Femte scene: Treningsrom i et skjønnhetsinstitutt, to uker senere
Gymnastikkklærerinnen Elsa Lystad °
Sylvia, Peggy, Edith

Sjette scene: Marys kjøkken, noen dager senere
Maggie Hjørdis Ring
Jane

Syvende scene: Marys dagligstue, en måned senere
Miss Watts Elsa Lystad
Miss Trimmerback Randi Lindtner Næss
Mrs Morehead, Mary, Lille Mary, Jane

— PAUSE —

ANNEN AKT

Første scene: Et sykehusværelse, en måned senere
Edith

Andre scene: Marys hotellværelse i Reno, noen uker senere
Miriam Aarons Kari Onstad
Lucy Eva Bergh
Comtesse de Lage, Peggy, Sylvia, Mary

Tredje scene: Crystals badeværelse, to år senere
Helene Michelle Sveum
Crystal, Sylvia, Lille Mary

Fjerde scene: Marys soveværelse, samme aften
Jane, Nancy, Peggy, Edith, Mary, Mrs Morehead,
Comtesse de Lage, Lille Mary, Miriam

Femte scene: Damegarderoben i Casino restaurant, samme aften
Første pike Mari Maurstad
Andre pike Nina Harte
Sosietetsdame 1 Norma Balean
En enke Eva Bergh
En debutant Elin Osjord
En fortvilet pike Reidun Nortvedt
Sosietetsdame 2 Hjørdis Ring
Sadie Randi Lindtner Næss
En sigarettpike Michelle Sveum
Mary, Peggy, Crystal, Sylvia, Nancy, Miriam,
Edith, Comtesse de Lage

Inspisient: Arpad Szemes/Hans Stengle

Sufflør: Britt Synnøstvedt

Premiere: 5. oktober 1977

Teaterforlag: Nordiska Teaterförlaget/Edition Wilhelm Hansen

Fotografering eller lydbandopptak under forestillingen er ikke tillatt

premiere

Tidsskrift for DEN NATIONALE SCENE Nr. 9 — 1977.

Ansvarlig utgiver: Sven Henning. Redaksjon: Liv Schøyen, Gunnar Staalesen. Redaksjonens adresse: Postboks 65, 5001 Bergen. Grafisk utforming: Ervaco Bergen A.s. Trykk: A.s John Grieg. Fotos: Trygve Schönfelder.

Clare Boothe Luce: LA LUCÉ

Clare Boothe Luce var i sin tid innehaver av «den viktigste diplomatiske stilling noen kvinne i verdenshistorien har hatt». Det var da hun i 1953 — som takk for ypperlig assistanse under valgkampen — av president Eisenhower ble utnevnt til amerikansk ambassadør i Roma. Med Romas strategiske plassering i Middelhavet var byen et knutepunkt i den kalde krigen mellom øst og vest, og diplomatposten i Roma var regnet som en av de mest utsatte i verden. Clare Boothe Luce ble da også en omstridt ambassadør. Men omstridt hadde hun allerede vært i en årrekke. Selv omtalte hun seg selv som «et ypperlig argument mot fødselskontroll», og hennes karriere har noe av Askepottglansen om seg. Hun ble født i New York City 10. april 1903; moren var en av Broadways mange sparkepiker, og faren forlot dem tidlig. Hennes første leveår var kummerlige og basert på en evig usikkerhet.

Lykken snudde seg imidlertid. Et forsøk på å gjøre karriere som skuespillerinne strandet på manglende talent. Da gjorde hun det bedre som svømmerske, og hun var nære på å delta på USA's Olympiade-lag i 1920. Etter en noe ustadig tilværelse giftet hun seg i august 1923 med den rike New-York-forretningsmannen George Tuttle Brokaw, et ekteskap som varte i seks år. Med Brokaw fikk hun datteren Ann, og hun drog til slutt til Reno for å få en rask skilsmisse: likheten med Mary Haines i **Kvinner** er mer enn slående. Det er også fra disse årene hennes kjennskap til det miljøet hun skildrer i **Kvinner** skriver seg.

Clare Boothe Luce ville imidlertid mer enn å leve et mer eller mindre ørkesløst sosietetsliv med en ektemann som drakk mer og mer for hver dag som gikk. Etter skilsmissen gjorde hun raskt karriere som journalist og redaktør — først i **Vogue**, senere i **Vanity Fair** og **Life** — og senere også som forfatter.

Også som dramatiker fikk hun en tung start — debutstykket **Abide With Me** (1935) ble slaktet av kritikken. Men deretter fulgte hennes suksess-trilogi: **Kvinner** (1936), **Kiss the Boys Good-Bye** (1937) og **Margin for Error** (1939). Da var hun allerede — i 1935 — blitt gift med grunnleggeren av det store TIME/LIFE-konsernet, Henry Luce.

De tre skuespillene hennes ble alle store publikumssuksesser, og **Kvinner** (som hun skrev det første utkastet til på tre dager) ble filmet to ganger — i 1939 med originaltittelen, og i 1956 som musical, og med en rekke mannlige roller, under tittelen **The Opposite Sex**. Etter krigen skrev hun manuskript til flere Hollywood-filmer — blant dem **Come to the Stables**, som ble Oscar-nominert i 1949.

Under den annen verdenskrig virket hun som krigskorrespondent for Life, og i 1942 ble hun valgt inn i den amerikanske kongressen, der hun satt til 1947. Hun ble kjent som en fryktinngytende anti-kommunist, og allerede før krigens slutt kom hun med uttalelser som den senere senator Joseph MacCarthy ville vært stolt over. Det var derfor ikke uventet at utnevelsen av henne til ambassadør i Roma ble omstridt — både i Europa og i USA. Det italienske folket tok imidlertid imot henne med begeistring, og hun ble overmåte populær over hele landet. «La Lucé! La Lucé!» hyllet folkemengden henne når hun viste seg. Men populariteten tok raskt slutt da hun i en tale før valget i 1955 kom med en uttalelse som ble oppfattet som innblanding i landets innenrikspolitikk. Da hun etter dette viste seg offentlig, ble hun møtt med taushet. Det var ingen som ropte på «La Lucé! La Lucé!» nå, og i 1956 avsluttet hun sin ambassadørkarriere på grunn av en alvorlig sykdom hun hadde pådratt seg i Italia.

GS.

Clare Boothe Luce som tatt ut av «Kvinner»
 — øverst med sin første ektemann,
 Georg Tuttle Brokaw,
 — nederst med datteren Ann etter skilsmissen i
 Reno.

GENE NETTLES

fra Mississippi til Bergen

«Min mor var pianist og min far profesjonell baseball-spiller, så det var vel nesten forutbestemt at jeg skulle bli noe som kombinerte musikk og benbruk — altså danser», sier Gene Nettles og ler. Han er i det hele tatt et menneske som ler og smiler mye — en blid amerikaner — ikke i Paris, men i Bergen. Fremdeles amerikansk statsborger, men etter sytten år mer eller mindre sammenhengende i Europa, må han vel også kunne kalles iallfall en tredjedels europeer. I alle fall er han internasjonal: med det meste av Europa og hele Skandinavia som arbeidsplass — fra Italia i syd til Ungarn i øst og Norge i nord. Sitt livsløp begynte han imidlertid syd i USA — i staten Mississippi. Allerede som åtteåring begynte han å danse, men han skaffet seg en skikkelig utdannelse — som «Bachelor of Arts» (cand.mag.) med historie og filosofi som fag — før han gav seg den profesjonelle dansekarrieren i vold. Gene Nettles er med andre ord en dansende filolog: kanskje en etter måten sjelden kombinasjon.

I USA starter alle teaterkarrierer i New York, på eller omkring Broadway — og det var til New York Gene Nettles drog i 1949, der han studerte dans under George Balanchine, Martha Graham og Katherine Dunham. Allerede etter ni måneder (en bemerkelsesverdig kort tid) fikk han sin første danseroppgave — i et ballett-ensemble som reiste på Europa-turné — og i mai 1950 debuterte han, på Théâtre de Champs Elysées i Paris, i «Les Ballets Americains».

I Paris likte han seg så godt at han ble værende der i halvannet år. Denne tiden studerte han klassisk russisk teknikk under den berømte Olga Preobajenska. Dessuten søkte han engasjement som danser ved Folies Bergères — og det fikk han. «Det var fantastisk. Jeg var med i en forestilling om Maria Stuart. Jeg var 21 år og syntes det var det morsomste i verden å være 21 år i Paris og stå med bar overkropp og halshogd Maria Stuart hver torsdag aften. Det var utrolig smakløst: etter at hun ble halshogd snudde Maria Stuart seg til publikum og sang Ave Maria — uten hode!»

I 1951 måtte han tilbake til USA for å foreta en bihuleoperasjon, og i hjemlandet fulgte en rekke engasjementer, som kombinert danser og skuespiller i musicals som «Carousel», «Show Boat», «Annie Get Your Gun», «Guys and Dolls» og mange andre. I 1955 var han på en ny europeisk turné, med Agnes de Mille's versjon av «Oklahoma». Forestillingen besøkte blant annet Italia, der han møtte den daværende amerikanske ambassadør i Roma, forfatteren til «Kvinner», Clare Boothe Luce. I disse årene kompletterte han også sin danser-utdannelse, og i 1956 deltok han på verdenspremieren på «My Fair Lady» på Broadway, med Rex Harrison og Julie Andrews i hovedrollene. Men det var Gene Nettles som hadde stykkets første replikk — «Taxi! Oh I say there — Taxi!» den aller første gangen denne suksess-musicalen gikk over de skrå bredder.

I forbindelse med denne premieren fikk han av forfatter/komponist-paret Lerner og Loewe (sammen med de andre i forestillingen) ett års gratis studiestipend i skuespillerkunsten. Dette ene året ble til tre, under blant andre en av USA's ledende scenskuespillerinner, Uta Hagen, som gav ham beskjed om å kvitte seg med den skrekkelige sørstats-aksenten sin: «Du kan ikke spille noe annet enn

Tennessee Williams,» sa hun til ham, «og det er bare fem stykker». Samtidig arbeidet han i amerikansk TV, begynte å koreografere og underviste i jazzballett, men i 1960 fikk han så plutselig, nærmest ved en tilfeldighet, tilbud fra Egil Monn-Liversen om å komme til Oslo for å prøve å forandre revystilen i Norge, med mer enhetlig koreografi. Gene Nettles takket ja, fordi det bare dreiet seg om seks ukers jobbing om sommeren og et gratis Europa-opphold — «Så hvis det ble fiasko i Oslo, trengte jeg ikke fortelle det hjemme. Jeg kunne bare si at jeg hadde vært i Europa denne sommeren». Revyen het «Folk skal trives» (Chat Noir) og den ble ingen fiasko. Gene Nettles fikk flere engasjement — først i TV, der han koreograferte de første «Slagerparadene» for Nordvisjon. Etter hvert fikk han andre teateroppgaver i Norge, i 1963 var han i Bergen og koreograferte «My Fair Lady» — og etter som det ble mer og mer å gjøre i Norge og Skandinavia for øvrig, ble det til at han fra 1965 arbeidet på helårsbasis i Norge, Danmark og Sverige — og senere også i land som Vest-Tyskland, Jugoslavia og Ungarn. I Danmark har han vært regionsvarlig for en rekke musicals — «Can-can», «No, no, Nanette», «Fantastics», «Cabaret» og «Chicago».

— Gene Nettles: hvordan er egentlig norske — og nordiske — versjoner av typiske amerikanske musicals. Er de gode nok?

— Å ja . . . etter hvert. Da jeg kom hit for sytten år siden, da var uttrykket omtrent som «det er bare en musical» — det var ikke noe man tok alvorlig nok. Nå har man akseptert at musical'en er en kunstform i seg selv, og en vanskelig en, for den kombinerer både skuespill, sang og dans . . . og det er vanskelig og krevende å skape en forestilling der alle disse tre kunstgrenene blir gjort skikkelig. Det krever mye av de medvirkende. Men her har det kommet seg veldig de siste årene.

— Men med «Kvinner» får du en ny slags debut, nå som instruktør for et dramatisk teaterstykke og ikke en musical. Hvordan oppfatter du egentlig et stykke som «Kvinner»? Er det aktuelt den dag i dag?

— Det vil jeg påstå at det er. Men forstå meg riktig: **formen** kan virke noe «gammeldags» i utgangspunktet. Her har vi, med Johan Sverre i spissen, prøvd å forkorte og omskrive så det skal fungere riktigere i dag. Også **innholdet** har forandret karakter. Da stykket hadde premiere, ble det regnet som et **dristig** stykke. Det er det ikke i dag. Ingen vil bli sjokkert av innholdet, ikke på de samme premisser iallfall. Mye har forandret seg for kvinnen i årene som har gått siden 1937, og jeg påstår selvsagt ikke at våre dagers kvinner er som disse i stykket. Ikke alle. Men noen er det kanskje fremdeles, og det kan være godt å huske at slik var det — også — dengang. Kan man skaffe den rette avstanden, ved å legge en ironisk tone i det hele, spille det stilisert og ikke som realistisk teater — så tror jeg stykket kan fungere i dag også — som et opplegg til debatt. For noen konklusjon har jo stykket ikke. Man må — etter å ha sett forestillingen — kunne stille seg spørsmål som: Hvor langt har kvinnen nådd i dag? Hvor langt har hun ikke nådd? Og hvis feil er det?

— Du er stadig amerikansk statsborger, men du har jobbet i Europa siden 1960.

Blir du her — eller reiser du tilbake til USA?

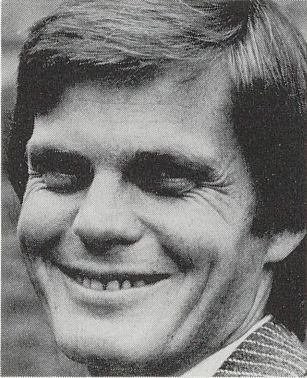
— Jeg er hjemme en gang i året, for å hente inspirasjon. Men min kone er jo dansk, Britt Bendixen, og hun arbeider som koreograf der. Jeg har oppgaver her. Og vi har en liten gutt, Niclas, på fem og et halvt år — så vi blir nok her.

— Din sønn, har han begynt å danse?

— Å ja! Hjemme hos oss er det like naturlig som å pusse tennene!

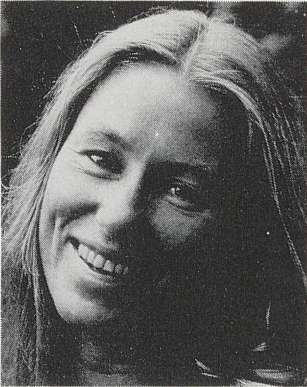
GS.

NYE ANSIKTER PÅ DNS

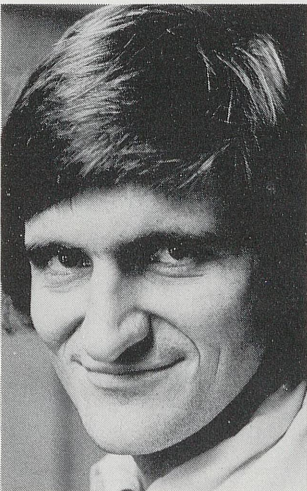
Anders Hatlo

er født i Larvik i 1947. Han har tolv år som turner bak seg, og hans eneste tilknytning til Bergen til nå er at hans bror en gang ble nr. 8 i NM i selskapsdans her i byen. Etter teaterskolen i 1971 (samme kull som de tidligere DNS-skuespillerne Bentine Holm og Vidar Sandem) ble det Oslo Nye Teater, arbeid i radio og TV (kriminalseriene om Helmer og Sigurdson, der han spiller sistnevnte), studieopphold i New York og London. Blant rollene han har spilt finner vi Cirkus i «Spill» av Odd Selmer (før Vidar Sandem spilte samme rolle på DNS, understreker han), Falk i «Kjærlighetens komedie» av Ibsen, Erik Østermann i «Skjærgårdsflirt» (200 ganger!) og en lang rekke andre roller. Hans første rolle på DNS er Jim O'Connor i «Glassmenasjeriet», hans neste blir i årets musical.

Inger Heldal

er født i Skien og oppvokst i Drangedal i Telemark. Hun gikk ut fra teaterskolen i 1962 og har senere vært ved Riksteatret og Det Norske Teatret og arbeidet som free lance. Hun har studert teater ved Royal Academy i London, og har spilt roller som Desdemona i «Othello» (på Riksteatret, mot Earl Hyman), Ismene i «Antigone» — og roller i radioteater, fjernsynsteater og film (mislykket sosialarbeider i «Lasse og Geir», slem lærerinne i «Ante»). Fra 1968 til 1973 var hun helt borte fra teaterarbeid — for å være hjemmeværende mor. Fra i høst er hun for alvor tilbake igjen, engasjert ved DNS og med sine første roller i «Et drømmespill» og «Faust».

Finn Schau

er født i Tønsberg i 1948. Han har seilt med «Christian Radic» over Atlanteren og helt opp til Chicago, har vært til sjøs og har arbeidet som scenearbeider. Begynte å spille skoleteater på gymnaset, og «debuterte» i «Se deg om i vrede», samme forestilling som en annen av skolens elever, nåværende DNS-scenograf John Kristian Alsaker, debuterte som scenograf for og som Ketil Bang-Hansen instruerte. Sin teaterbakgrunn har han på morssiden: hans bestemor er skuespillerinne i England, og hans mor aktiv amatørskuespiller i Oslo Dramatic Society, som spiller på engelsk. Han spilte selv i oppsetninger her. (At han er tilhenger av engelsk-norske forbindelser forstår man når man hører at hans mor, som spilte hans mor i «Billy Liar», er engelsk og at hans nåværende kone, som spilte hans forlovede i «Billy Liar», også er engelsk.) Etter elevskole ved Trøndelag Teater har han vært skuespiller ved Trøndelag Teater, Teatret Vårt i Molde og Telemark Teater. Blant rollene kan nevnes Horatio i «Hamlet» på Trøndelag (med Stein Winge som instruktør, og blant andre Frode Rasmussen som Hamlet og Karl Bomann-Larsen som Laertes på rollelisten). Dessuten hadde han suksess som svindleren i «En svindlers dagbok» på Telemark Teater siste sesong. På DNS har han i høst overtatt en rolle i «Skjærgårdsflirt» og vil også bli med i musicalen.

- «Harmonien» gir 33 torsdagskonserter i sesongen.
- Opplev god musikk.
- Bli kjent med verdensberømte kunstnere fra inn- og utland.
- Dersom du er abonnent blir det lettere å komme seg avgårde til konsertene.
- Sesongen 1977—78 blir den siste sesong i Konsertpaleet.
- Er du abonnent vil du få forkjøpsrett til en god plass i Grieghallen fra neste sesong.

Musikkselskabet
 «*Harmonien*»
Torsdagskonserten

Bli abonnent nå

- og få fast, reservert plass
- spar kr. 6.00 pr. konsert

Så enkelt er det:

- ring 23 00 10 eller
- kom innom vårt kontor i Grieghallen

Vi har åpent mandag—fredag
 fra kl. 8.30—15.45.

10g161705

